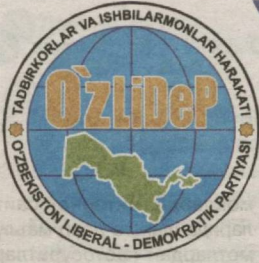

Рамазон ҳайити муборак бўлсин!

e-mail: xxi_asr@mail.uz

13-MAY
2021-YIL
19 (913)

web sayt: www.21asr.uz

@XXLasrofficial

ASR IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

Рамазон дилларни бир-бирига боғлайдиган, эзгуликка ундайдиган меҳр-муруват ойдир. Бу муборак ойда қўни-қўшни, қариндош-уруғ бир-бирига янада яқин бўлади, беморлар ҳолидан хабар олинади, эҳтиёжманд оилаларга кўмак берилади.

Мамлакатимизда бу қутлуг ой миллий анъана ва қадриятларимиз руҳида, ҳар томонлама муносиб тарзда ўтказилди. Президентимизнинг “Рамазон ҳайитини нишон-

лаш тўғрисида”ги қарори шундай файзли кунларда юртимиз аҳли муборак айёмни кўтаринки руҳда тантана қилишига муҳим омил бўлмоқда.

Улуғ алломаларимиз дейдики, “Ҳайит кунлари шодликни изҳор қилиш диннинг шиорларидандир”. Тинчлик-омонлик замонида нуронийлар дуоси, ёр-дўстларнинг бир-бирини йўқлови, болажонлар шодиёнаси байрамларга ўзгача шуқуҳ бахш этади.

УШБУ СОНДА:

ҚАҲРАМОН АЁЛНИНГ
МАКТАБИ

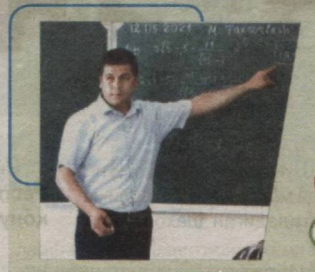
2

КОНИМЕХНИ ЭНДИ БИР КЎРИНГ!

3

МАТЕМАТИКАСИЗ ЯШАБ БЎЛМАЙДИ

8

СУДЛАРГА НЕГА
ИШОНЧ ЙЎҚОЛАПТИ?

9

МАКТАБ КЎРГАН ОДАМ

12

ТАДБИРКОРЛАР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР ҲАРАКАТИ – ЎЗБЕКИСТОН
ЛИБЕРАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИ ИЖРОИЯ ҚЎМИТАСИ

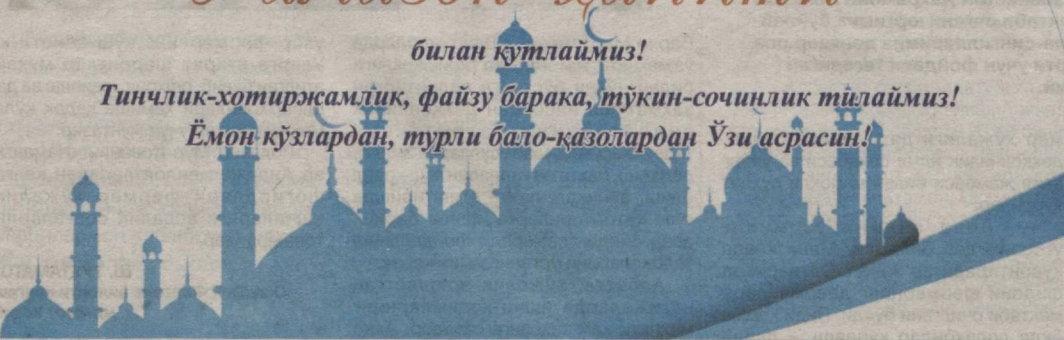
Барча ватандошларимизни муборак

Рамазон ҳайити

билан қутлаймиз!

Тинчлик-хотиржамлик, файзу барака, тўкин-сочинлик тилаймиз!

Ёмон кўзлардан, турли бало-қазолардан Ўзи асрасин!

Жавобгарлик кучайтириладими?

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги O'zLiDeP фракциясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда дастлаб "Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунига қўшимча киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси муҳокама қилинди.

Таклиф этилаётган қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда тайёрлаш жараёнида юридик техника талабларидан келиб чиққан ҳолда ўзгартишлар киритилди. Хусусан, амалдаги "Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида"ги қонун "Ҳарбий хизматчилар (курсантлар, тингловчилар), ҳарбий йиғинларга қақририлган ҳарбий хизматга мажбурлар ва сафарбарлик чақирuvi резервидаги хизматни ўтаётган шахсларнинг моддий жавобгарлиги" деб номланувчи VIII бўлим билан тўлдирилмоқда.

аниқ рўйхати кўрсатилди. Қолган моддаларга эса аниқлаштирувчи ва қўшимча ўзгартишлар киритилиб, тахририй тузатишлар қилинди. Етказилган зарарни аниқлаш усуллари ва уни ундириш тартиби қонун лойиҳасининг ўзида белгилаб қўйилди.

Халқ вакиллари қонун лойиҳасининг қабул қилиниши натижасида ҳарбий хизматчиларнинг давлатга етказилган зарар учун моддий жавобгарлигини қонун даражасида белгиланишини ҳисобга олиб, уни маъқулладди.

Шунингдек, VIII бўлим номида моддий жавобгарликка тортилдиган шахсларнинг

Йиғилишида "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўз-

гартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам кўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, мазкур қонун лойиҳаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан 2020 йил 15 декабрда қабул қилиниб, Сенат томонидан 2020 йил 19 декабрда маъқулланган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонуннинг 13-моддаси ижросини таъминлаш мақсадида ишлаб чиқилган. Ушбу қонуннинг 13-моддаси билан 2019 йил 2 июлда қабул қилинган "Шахсга доир маълумотлар тўғрисида"ги қонунга қуйидаги мазмундаги ўзгартиш киритилган. Унга асосан 27¹-моддаси киритилди ва у қуйидаги мазмунда ифодаланади: "Мулқдор ва (ёки) оператор Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг шахсга доир маълумотларига

ахборот технологияларидан фойдаланган ҳолда ишлов беришда, шу жумладан, интернет жаҳон ахборот тармоғида ишлов беришда уларнинг жисмонан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган техник воситаларда ҳамда белгиланган тартибда Шахсга доир маълумотлар базаларининг давлат реестрида рўйхатдан ўтказилган шахсга доир маълумотлар базаларида йиғилишини, тизимлаштирилишини ва сақланишини таъминлаши шарт".

Шу билан бир қаторда, мазкур қонун талабидан келиб чиқиб, Жиноят кодексининг 141²-моддасига ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 46²-моддасига шахсга доир маълумотлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш масаласида ўзгартиш киритилмоқда.

Фракция аъзолари бугунги кунда ижтимоий тар-

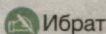
моқларда, интернет сайтларида шахсга доир маълумотлардан (фотосуратлар, исм-фамилия, лавозим ва ҳоказо) унинг розилигисиз фойдаланиш, тарқатиш ҳолатлари кўпайиб бораётганининг сабаблари билан қизиқди.

Қонун ташаббускорлари бу масалага тўхталар экан, шахсга доир маълумотлар – муайян жисмоний шахсга тааллуқли бўлган ёки уни идентификация қилиш имконини берадиган ахборот эканини айтиб, шахсга доир маълумотларни йиғишнинг илгари билдирилган мақсадларидан четга чиқилган ҳолларда, ушбу маълумотларни тарқатиш маълумот ўзига тааллуқли бўлган шахснинг розилиги билан амалга оширилишини билдирди.

Шунингдек, юқоридаги тартибнинг ўрнатилиши инсоннинг шахсий ҳаётига, унинг шахсига доир маълумотларни қонунга хилоф равишда олиш, қайта ишлаш, сақлаш, тарқатишдан жисмоний ва юридик шахсларнинг жавобгарлик таҳдиди билан тийилиши ва умуман унга доир маълумотлар билан қонуний ишлаш самарадорлигининг оширилишига хизмат қилишини маълум қилди.

Фракция йиғилишида яна бир қатор қонун лойиҳалари муҳокама этилиб, кун тартибидеги масалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Нурхон ЭЛМИРЗАЕВА,
"XXI asr" мухбири

Ибрat

Қаҳрамон аёлнинг мактаби

Марказий Фарғонанинг қумлоқ ерларини бўстонга айлантирган, босидан чит рўмоли тушмайидиган Ўзбекистон Қаҳрамони Лолаҳон Муротова "Еш фермер қизлар" мактаби очгани юртимиз бўйлаб овоза бўлди. Албатта, кўпчилик опа-сингилларимиз донгдор опа каби фидойи, ватанпарвар, элу юрти учун фойдаси тегадиган инсон бўлишни орзу қилиши табиий.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари – Наманган вилоятининг "Уйчи обод замини" фермер хўжалиги асосчиси Барно Мирзамова ва Андижон вилоятидаги "Иномжон файз" фермер хўжалиги собиқ раҳбари Одинахон Отахонова ҳам Лола опага чин дилдан ҳавас қилганлардан. Яқинда улар қаҳрамон аёл бошқараётган "Нурлиобод" фер-

мер хўжалиги далаларида бўлиб, деҳқончилик илми соҳибаси ва унинг аҳил жамоаси билан мароқли суҳбат қурдилар.

– Лола опамни ўзимнинг устозим деб биламан. Мени янада кувонтирадиган жиҳат Олтиариқда фидойи фермернинг давомчилари мактаби очилгани бўлди. Энди ҳамма ёқда лолаҳонлар кўпаяди, – дейди

Барно Мирзамова. – Дашт жойларда ўз меҳнати, матонати ва тиришқоқлиги билан чўлни бўстонга айлантирган заҳматкаш инсондан деҳқончилик синоатларини, агротехник тадбирларни қандай усулларда амалга ошириш, пахта ва ғалладан мўл ҳосил олиш, айниқса, пахта етиштиришда ғўза қатор ораларга ишлов бериш, асад ойидан самарали фойдаланиш тадбирларини ўрганишимиз керак.

Албатта, хўжалик эришаётган натижаларда ишчи-ходимларнинг меҳнати ҳам таҳсинга сазовор. Ахир

улар фермернинг қўш-қаноти-ку. Уларга етарли шароитлар муҳайё этилган бўлиб, ошхона, ювиниш ва дам олиш хоналари ҳаммиша қадоқ қўлли меҳнаткашлар учун мунтазир.

Лолаҳон Муротованинг Наманган ва Андижон вилоятларидан келган шогирдлари фермер хўжалиги ишчиларига эсдалик совғаларини топширдилар.

Ш. ТЎХТАМАТОВ,
O'zLiDeP Фарғона вилояти кенгаши
матбуот котиби

Депутат ва ҳаёт

Маълумки, ҳар ойнинг охирги ҳафтасида парламент куйи палатаси депутатлари ўз округларига бориб, сайловчилар билан учрашувлар ўтказади. Апрель ойи ниҳоясидаги фаолиятимиз ҳам худди шу тартибда ташкил этилди.

Акшагул ТУЛЕГЕНОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати,
O'zLiDeP фракцияси аъзоси

Конимехни энди бир кўринг!

Ўзимиз сайланган ҳудуддаги муаммоларни маҳаллий ҳокимлик ва тегишли ташкилотлар билан биргаликда ўрганиб, ечим излаш асосий мақсад қилиб белгиланган. Эътиборлиси, юзма-юз мулоқотларда фақат муаммолар эмас, балки қувончли воқеаларга ҳам гувоҳ бўляпмиз.

Масалан, яқинда республикамизнинг олис чўл ҳудуди бўлган Конимех туманида кейинги бир-икки ой орасида содир бўлган айрим ўзгаришларни кўриб, рости, қувондим. Туманга кираришда катта йўл ёқасидаги бекатга қуёш батареяси билан ишлайдиган, уяли телефонларни қувватлаш ускунаси ва Wi-Fi ўрнатилибди. Чўлдаги бекатнинг атрофи ободонлаштирилганини айтмайсизми. Толиққан одамнинг бироз дам олиши учун имконият ҳам бор.

Конимех маркази остонасидаги панно эътиборимни тортиди. Атрофида ёшлар йиғилиб, телефон титкилаётганга ўхшаб туюлди. Нима экан деб қизиксам, бу ерда ажойиб янгилик – электрон кутубхона иш бошлабди! Махсус кодни телефон орқали терсангиз, танлаган китобингизнинг виртуал вариантыни юклаб оласиз. Ана сизга янгилик! Беихтиёр машҳур фильмдаги “Вой, тиним-тинчимаган одамлар-эй, нималарни ўйлаб топишмайди-я”, деган гаплар эсга тушди.

Бу сафар ҳудудларни ўрганиш жараёнида яна бир хушxabарнинг гувоҳи бўлдим. Конимех тумани марказида ёш тадбиркор Нурсултон Жуматаев томонидан “Фитнес клуб” қурилиб фойдаланишга топширилибди. Ишбилармон ташаббуси маҳаллий ҳокимлик томонидан қўллаб-қувватланиб, унга анчадан

бери фойдаланилмаётган бино ажратилган экан. Н.Жумаевнинг ўз маблағи ҳисобидан 300 миллион ва банк кредити асосида эса 1 миллиард сўм маблағга хориждан спорт анжомлари ва бино жиҳозлари олиб келинибди. Мажмуа замонавий тарзда жиҳозланиб, иссиқ ва совуқ сув, душ ва бошқа барча зарур шароитлар яратилган. Натижада “Ёшлар дафтари”га киритилган 7 нафар йигит-қизнинг бандлиги таъминланибди. Отасига раҳмат шу йигитнинг!

– Ана шундай шароитлар яратиб берилаётганлиги туфайли ҳам қишлоқ ёшлари орасидан Ўзбекистон шарафини муносиб ҳимоя қилган чемпионлар чиқяпти-да, – дейди биз билан суҳбатда Конимех туман ҳокими Муратхан Эгамқулов. – Жорий йилнинг давлатимиз раҳбари ташаббуси билан “Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили” деб эълон қилиниши, беш ташаббуснинг иккинчи йўналиши саналган ёшларни жисмоний чиниқтириш, уларнинг спорт соҳасидаги қобилиятини намоён қилишлари учун зарур шароитлар яратишга алоҳида эътибор қаратилгани ҳам бежиз эмас. Бундай спорт мажмуаларининг барпо этилиши нафақат шаҳар марказларидаги, балки олис қишлоқ ёшларини ҳам жисмоний тарбияга кенг жалб этишда қўл келмоқда.

Янги спорт мажмуаси 50 ўринга мўлжалланган бўлиб, эндиликда нафақат ёшлар, балки нуруониёлар, хотин-қизлар, шунингдек, корхона, ташкилот ва муассасаларнинг ишчи-ҳодимлари ҳам спорт билан мунтазам шуғулланишлари учун имконият яратилди.

СУВ ТАНҚИСЛИГИ: ЖИЗЗАҲДА ВЕГЕТАЦИЯ ДАВРИ ҚАНДАЙ КЕЧАДИ?

Сирдарё-Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармасида ташкил этилган матбуот анжуманида мутахассислар шу ҳақда батафсил маълумот бериб ўтдилар.

Йил – ўн икки ой давом этадиган деҳқончилик ишларида ҳар бир мавсумнинг ўз ўрни, ташвишу муаммолари бор. Айниқса, кейинги йилларда қиш фаслининг кўп ҳолларда ёгингарчиликсиз кечаётгани, баҳор фаслининг ҳам деҳқончилик учун ноқулай келаётгани вегетация мавсуми бошланган ҳозирги

донда сув тежовчи технологияларни жорий этиш режалаштирилган. Айни пайтда қурилиш-монтаж ишлари давом этапти. Мазкур технологиялар орқали 363 миллион м³ сувни иқтисод қилиш кутилмоқда.

Мулоқот давомида мутахассислар қутилаётган сув муаммосига имкон қадар ечим излаш йўлида бошқа чора-тадбирлар ҳам белгиланаётгани ҳақида маълумот берди. Олайлик, 259 минг гектар экин майдонида ҳар бир суғоришдан кейин сифатли культура ўтказиши, сувчилар сонини кўпайтириш ва сувни қаровсиз қолдирмаслик, ички ариқларни бегона ўтлардан тозалаш, экин майдонини суғоришга тўлиқ ва талаб даражасида тайёрлагандан кейин сув очиш, навбатлаб, эгат оралатиб ва шарбат билан суғориш, ўқариқларни қисқа олиш, суғориш муддатлари ва меъёр-

паллада аграр соҳа ҳодимлари олдига бир қатор ечимини кутаётган муаммоларни кўндаланг қилиб қўймоқда.

Сирдарё-Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармасида ташкил этилган матбуот анжуманида мутахассислар бу йилги суғориш мавсумини талаб даражасида ўтказиш борасида белгилаб олинган чора-тадбирлар ҳақида батафсил маълумот беришди. Жумладан, мавсум давомида қишлоқ хўжалиги экинларини суғориш учун талабга нисбатан сув 507 миллион м³ (18%) кам бўлиши қутилаётганлиги таъкидланди.

Шу ўринда сув танқислиги вилоятда қишлоқ хўжалиги соҳасида белгилаб олинган режаларни амалга оширишга, жумладан, экинлар ҳосилдорлигига салбий таъсир кўрсатмайдими деган хавотирли савол кўпчиликнинг кўнгилдан ўтганлиги табиий.

– Албатта, бу борада ўзига ҳос қийинчиликлар юзага келиши тайин, – деди Сирдарё-Зарафшон ИТХБ бўлим бошлиғи Бобур Адиллов. – Лекин олма пиш, оғзимга туш, деб қўл қовуштириб ўтирадиган замон ҳам эмас-да ҳозир. Айни пайтда соҳа ҳодимлари томонидан сув танқислигини юмшатиш учун бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Мисол учун, бу йил вилоятда жами 56 минг гектар май-

ларини мақбуллаштириш ҳамда сув олиш лимитларига қатъий риоя қилиш каби муҳим агротехник тадбирларни қўшимча тартибда амалга ошириш ҳисобига 27 миллион куб метр сувни тежаш мумкин бўлса, 47 минг гектар ғалладан бўшаган майдонга қам сув талаб қиладиган мош, нўхат, ловия каби дуккакли экинларни экиш ҳисобига яна қўшимча 44 миллион куб метр сув сарфини камайтириш мумкин экан.

Бу каби синалган усуллардан ташқари, айни пайтда вилоятда 20 минг гектар экин майдонини лазерли текислаш ҳисобига 11 миллион куб метр, 312 донга сув хўжалиги объектиларига “Ақлли сув” қурилмаларини ўрнатиш ҳисобига 9 миллион куб метр сув иқтисод қилиниши кутилмоқда.

Шунингдек, вилоятдаги сув омборларининг ҳозирги ҳолати, тўпланган оби ҳаёт захираси, улардан самарали ва оқилана фойдаланиш борасидаги ишлар ҳам мунтазам таҳлил этиб борилмоқда.

Учрашувда таъкидланганидек, амалга оширилаётган бу каби саъй-ҳаракатлар вилоятда сув танқислиги муаммосини ҳал этиш ва айни ҳосил тўплаш мавсумини талаб даражасида ўтказишга кўмак беради.

Баҳром МИРЗАҚОБИЛОВ,
“XXI asr” муҳбири

 Худудий кенгашларда

Қоғоздагиси эмас, амалдагиси ҳисоб

Қашқадарё вилояти, афсуски, камбағаллар, муҳтожлар сони бўйича мамлакатимизда юқори ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Бундай салбий ҳолатга тезроқ барҳам бериш учун, аввало, вилоятдаги ташкилотлар, муассасалар бор куч ва имкониятларини ишга солиши зарур.

O'zLiDeP вилоят кенгашининг бизнес тузилмалар, фермерлар ва аҳоли муносабатлари билан ишлаш бўлими мазкур йўналишга алоҳида эътибор қаратаяпти.

Хотин-қизлар ва ёшларни тadbиркорликка йўналтириш, томорқадан самарали фойдаланиш борасида кенг қўлмали тушунтириш-тарғибот ишлари олиб бораёмиз. Айниқса, “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар даф-

ни аҳоли ўртасида узлуксиз тарғиб қиляпмиз.

Воҳамизда тажрибали томорқачилар кўп. Чироқчи тумани Дам қишлоғида яшовчи Розия Яллаева биринчилардан бўлиб хонадониди иссиқхона ташкил этганлардан. 3 сотих лимонзордан йилига 12 миллион сўм даромад оляпти. Бундан ташқари, ҳовлисида 40 туп анор ва 20 туп хурмо ҳам ҳосилга кирган.

Касбилик Абдураҳмон Худойбердиев хонадониди ўтказилган маҳорат дarsi кўпчилиқда катта қизиқиш уйғотди. У беш йил муқаддам томорқасининг 10 сотих майдониди иссиқхона ташкил этиб, 200 туп лимон кўчати эккан эди. Ўтган йили жами 5 тонна ҳосил олди. Бу билан кифояланмай, қаламча пайванд асосиди ҳар йили беш юз дондан кўпроқ лимон, апельсин, мандарин кўчатлари тайёрлаб, фермер ва деҳқонларга

ва сабзавотлар етиштираётганлар сони тобора кўпаймоқда.

Шу билан бирга ҳеч бир муножаат, шикоят эътиборимиздан четда қолмайпти. Шу йилнинг биринчи чорағиди бўлимимизга жисмоний ва юридик шахслардан тушган 201 та муножаатнинг 116 тасини ҳамкор ташкилотлар ва депутатлар кўмағиди ижобий ҳал этишга эришдик. 45 тасига тушунтириш берилди, 40 таси эса тегишли идораларга мақбул ечимлар топиш учун юборилди.

Ёш тadbиркор, “Кеш қурилиш дизайн” МЧЖ раҳбари Шохруҳ Жабборов Нурафшон маҳалласиди замонавий ҳаммом қурганига анча бўлди. Аммо туман газ тақсимлаш идораси иншоотнинг табиий газ тармоғиди уланишига тўсқинлик қилди. Tadbиркор бизга йўллаган муножаатиди табиий газ берилмаси, қилган меҳнати ва харажатларига куйиб қолиши, боз устига, тadbиркорлигини ҳам тўхтатишига тўғри келишини билдирган эди. Дарҳақиқат, тadbиркор йирик миқдорда кредит олган. Ҳар ой 55 миллион сўмини қайтариши керак. “Яккабоғ тумангаз” ташкилотиди муаммони ижобий ҳал этишларини сўраб, хат билан муножаат этдик. Депутатлар томонидан сўровномалар ҳам юборилди. Саъй-ҳаракатларимиз беҳуда кетмади. Тилга олинган объектнинг газ тармоғиди уланишига рухсат этилди. Ҳаммом аҳолига хизмат кўрсатишни бошлади.

Косонлик Шаҳоб Худойерова чорвачиликни йўлга қўйиши учун 30 млн. сўм, Нарғиза Тўрақуловага эса тикувчилик цехини ишга тушириш учун 33 млн. сўм кредит ажратилишига ёрдам бердик. Бегзод Намозов иссиқхона ташкил этиш учун маблағ тополмаётганидан шикоят қилганди. Амалий кўмагимиз билан “Микрокредит-банк” тумани филиалидан унга 14 миллион сўм кредит ажратилгач, иссиқхонасида помидор-бодринг етиштиришмоқда.

Чироқчилик Самандар Рўзимуродов компьютер хизматлари шохобчасини очиш учун туман марказидан ижарага жой топди. Кейинроқ, фаолиятини тўла йўлга қўйиш жарағиди молиявий қийинчиликларга дуч келиб, O'zLiDeP туман кенгашига муножаат қилганди. Депутат Фарҳод Элмуродов аралашуви билан ёш тadbиркорга Халқ банкнинг туман филиалидан 240 миллион сўм сармоя ажратилди.

Шу ўринда қайд этиш зарурки, хусусий сектор вакиллари жойларда тўрачилик, буйруқбозлик, амалдаги қонун-қоидаларни менимаслик сингари тўсиқларга дуч келаяётгани кўзга ташланыпти. Биз депутатлар, партиянинг ҳамкорлари билан биргалиқда ана шу иллатларга қарши курашяпмиз, воҳада тadbиркорлик ривожига ҳисса қўшяпмиз. Эътиборлиси, тушаётган аризалар, шикоятларни ўрганиш асосиди бизнес муҳитини яхшилашга қаратилган тақлифларни депутатларга тақдим қиляпмиз.

Алибек РАҲМАТОВ,
O'zLiDeP Қашқадарё вилоят кенгаши бизнес тузилмалар, фермерлар ва аҳоли муножаатлари билан ишлаш бўлими мудир

Заҳматига чидасангиз, роҳатини кўрасиз

дейди сирдарёлик тadbиркор Олим Жангиров

O'zLiDeP Сирдарё туман кенгаши ташаббуси билан ташкил этилган “Тadbиркорлик – давр талаби” мавзусиди тadbирнинг мазмуни айнан шундай бўлди.

Депутатлар, партия вилоят ва туман кенгаши ходимлари ҳамда бизнес бошلامоқчи бўлган йигит-қизлар Сирдарё туманидаги бир неча иссиқхона фаолияти билан танишиш асосиди сердаромад соҳа эканига ҳам гувоҳ бўлишди.

“Синдоробод” ҳўжалигининг “Қуёш” маҳалла фуқаролар йиғиниди яшовчи Олим Жангиров хонадониди иссиқхонада помидорнинг экспортбоп голланд нави етиштирилмоқда. Бу пушти помидор ёқимли таъми билан бошқа навлардан ажралиб туради. Шу боис ҳам уни ҳамма севиб тановул қилади.

– Ўтган йили “Халқ банки”нинг туман филиалидан 30 миллион сўм кредит олиб иш бошлагандик, – дейди тadbиркор Олим Жангиров. – 20 сотих майдонда иссиқхона ташкил қилдик ва бир йилнинг ўзиди икки марта ҳосил олиш эвазига кредитимизнинг ярмидан кўпини ёпдик. Дарҳақиқат, ишбилармон 4 сотихли кўчатхонага декабрда помидор уруғларини сепган эди. Оби-тобиди берилган агротехник тadbирлар асосиди парвариш қилинган кўчатларнинг 10 минг тупдан зиёди иссиқхонага экилди. Қолган 5 мингдан ортиғи маҳаллий бозорда сотилди, тadbиркорларга етказиб берилди.

Айни пайтда ҳам кўчат шигил гулласи, яшнаб турибди. Ёқимли буй таратиб, ҳавасни келтиради. Бу ерда 4 нафар хотин-қиз доимий банд қилинган бўлса, ишнинг авжи – кўчат экиш ва ҳосилни териб олиш вақтида яна 20-30 нафар мавсумий ишчилар жалб этилади.

Олим Жангировнинг айтишича, бу навнинг харидорлари кўп экан. Ҳосил пишиб етилиши билан экспортёрларнинг ўзлари эшик қоқиб келишаркан.

– Мўл даромад олишнинг асосий манбаи – ишга меҳр бериш, қийинчиликларига чидаш, – деди тadbиркор ёшларга қарата. – Ана шунда албатта роҳатини ҳам кўрасиз. Қўл учиди қилинган иш ҳеч қачон барака келтирмайди!

Дилором ЭСОНОВА

тари”га киритилган фуқароларга ёрдам бериш билан доимий шуғулланыпмиз. Ёшларга деҳқончилик учун ер майдониди ажратилиши ва уларни уруғлик билан таъминлаш борасиди ишларга кўмақдош бўляпмиз.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, O'zLiDeP фракцияси раҳбари Ақтам Хаитов ташаббуси билан Деҳқонбод туманидаги “Янгиобод”, “Бешбулок”, “Бўстон” маҳалла фуқаро йиғинлари худудиди истиқомат қилаётган камбағал оилаларга помидор, булғор қалампири кўчатлари, бодринг, қовоқ, тарвуз-қовун уруғлари, 8 минг дон мевали дарахтлар кўчатлари бепул тарқатилди. Муҳтож оилаларнинг томорқаларига 15 дондан кўчат ўтказиб берилди. Партиямиз лидери ташаббусини воҳамиз шаҳар ва туманларида фаолият олиб бораётган депутатларимиз, фаолларимиз қўллаб-қувватляпти ва оммалаштиряпти. Улар томорқасиди экин етиштиришга қурб етмайдиган ночор оилаларга мевали дарахтлар, помидор, бақлажон, булғор қалампири кўчатлари, сабзавот, полиз экинлари уруғларини ҳомийлик асосиди етказиб беришяпти.

Ер эгалари билан мулоқотлар жарағиди яқинда қабул қилинган “Томорқа ҳўжалиғи тўғрисида”ги қонуннинг мазмун-моҳияти, шунингдек, миришкорлар тажрибаси-

сотаяпти. 50 сотихли иссиқхонасида эса помидор, бодринг етиштирилмоқда. 10 сотих ерга экилган папая бу йил ҳосилга кирди. Ҳар йили юз миллион сўмга яқин даромад қилаётган касбилик томорқачи чорвачиликка ҳам қизиқади. 50 минг АҚШ долларини эвазига зотдор қўйларни келтириб, ферма ташкил этган. Катта муваффақиятларни қўлга киритаётган деҳқон ва чорвадор тажрибаларини видеоролик шаклида вилоятдаги томорқачилар ўртасиди кенг тарғиб этипмиз.

Етмишини қоралаб қолган Жўра бобо Бобоқулов турмуш ўртоғи Халоват Сирожова билан Шахрисабз тумани Мактобод маҳалласиди истиқомат қилади. Кўп йиллардан буён лимон етиштириб, бозорга чиқаришяпти. Охири мавсумда 3 сотих лимонзордан 3 тонна ҳосил олишди. Ҳовлида 30 туп анор ҳам бор.

Боқувчисини йўқотгач, Ойбарчин Сайфиева тadbиркорлик билан шуғуллана бошлади. Елиб-юғуриб, қарз-ҳавола қилиб, томорқасиди 3 сотих майдонда лимонзор ташкил этди. Эндиликда ҳар йили 20 миллион сўмдан даромад қилиб, рўзгорини тўқис қилиб ўтирибди. Биз ишнинг кўзини биладиган томорқачилар хонадониди маҳорат дарсларига ер билан тиллашишга қизиққан ёшлар, хотин-қизларни тақлиф этипмиз. Натижалар ёмонмас. Ҳовлисида иссиқхоналар ташкил этиб, мева

Муस्ताқиллигимизнинг 30 йиллигига бағишланади

“O‘zLiDeP – ёшлар билан бирга”

Сўнги йилларда ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, уларнинг демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришдек сиёсий жараёнлардаги фаоллигини оширишга катта эътибор қаратилмоқда.

O‘zLiDeP Қорақалпоғистон Республикаси Кенгаши томонидан Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтининг Нукус филиалида давлатимиз мустақиллигининг 30 йиллиги муносабати билан “O‘zLiDeP – ёшлар билан бирга” мавзусида тарғибот тадбири ташкил этилди.

Очиқ мулоқотда партиянинг Қорақалпоғистон Республикаси Кенгаши аппарат раҳбари Ш.Отемисов, Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти Нукус филиали доценти Г.Ахимбетова ва бошқалар юртимизда ёшларга қаратилаётган эътибор, барча соҳалардаги ўзгариш ва янгиланишлар, “Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили” давлат дастурида белгилаб берилган устувор вазифаларнинг амалдаги ижроси хусусида фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Таъкидаш жоизки, бугунги кунда O‘zLiDePнинг Қорақалпоғистон Республикасидаги жами 61 мингдан зиёд аъзосидан 23 мингдан

ортигини ёшлар ташкил этилган эътиборга лойиқ. Партиянинг “Ёшлар қаноти” томонидан йигит-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, фаол, ташаббускор, ғайрат-шижоатлиларни партия сафига қамраб олиш, ишсизларнинг бандлигини таъминлаш ёки тадбиркорликка жалб этиш, имтиёзли кредитлар ажратилишига ёрдам бериш юзасидан кенг қўллаб-қувватлаш ишлари амалга оширилмапти.

Учрашув давомида навқирон авлод вакилларининг ҳам қизиқиш ва интилишлари, фикр ва таклифлари тингланди. Бундан уларнинг мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотларга бефарқ эмаслиги, она Ватанга меҳру муҳаббат туйғуси баланд эканлиги аққол сезилди.

Очиқ мулоқот якунида институтнинг бир қатор талабалари партия аъзоллигига қабул қилиниб, гувоҳномалар тантанали тарзда топширилди.

O‘zLiDeP Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши матбуот хизмати

Агрокластер ва “Томорқа хизмати” ўзини қандай оқлайпти?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикер ўринбосари Ақтам Хаитов Жондор туманидаги “Самунчуқ” МФЙ ҳудудида жойлашган “Жондор томорқа хизмат” агро таъминоти кластер”ида амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишди.

Мазкур кластер раҳбари Жаббор Ортиқов билан қизгин мулоқот чоғида Бухоро вилояти шароитида бу тизимни янада ривожлантиришнинг аҳамияти хусусида ўз тавсияларини билдирди. Бундан ташқари, томорқа хизмати ходимлари билан суҳбатлашиб, уларнинг муаммоларини ўрганди. Долзарб вазифаларни сифатли бажариш бўйича қатор топшириқлар берди.

Вилоятда 2018–2021 йилларда Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳисобидан 27 млрд сўмлик маблағ ажратилиб, 1200 та хонадонга кенгаш ҳузуридаги “Томорқа хизмати” масъулияти чекланган жамиятлари томонидан

иссиқхона, паррандачилик, асаларичилик, қуёнчилик, уруғ ва кўчатчилик, дала дўконлари қуриш ҳамда сув таъминоти оғир бўлган ҳудудларда артезиан қудуқ қазиш ва бошқа лойиҳалар учун имтиёзли кредитлар расмийлаштириб берилди.

2021 йилнинг биринчи чорагида эса мазкур жамғарма маблағлари ҳисобидан “Томорқа хизмати” МЧЖларини молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун жами 2,800 млн сўм ажратилган. Давлатимиз раҳбарининг Бухоро вилоятига ташрифи давомида ҳудудни комплекс ривожлантиришда мавжуд муаммолар ва уларни ҳал этиш юзасидан амалга оширилиши зарур бўлган чора-тадбирлар белгилаб олинган эди. Шу мақ-

садда аҳоли томорқаларида кўкат, пиёз, саримсоқлиёз ва сердаромад сабзавот экинларини экиш ва даромадни ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси ҳамда вилоят ҳокимлиги томонидан келишилган ҳолда тасдиқланиб, шу асосда ишлар амалга ошириб келинмоқда. Вилоятда “Томорқа хизмати” масъулияти чекланган жамиятлари негиздаги 6 та

кластерга 28 млрд сўм ажратилиши режалаштирилган. Бу кластерлар аҳоли томорқасида маҳсулот етиштириш учун уруғлик, кўчатлар етказиб беришдан бошлаб, етиштирилган маҳсулотни харид қилиш ва ундан яқуний маҳсулот ишлаб чиқаришгача бўлган тўлиқ жараённи ўз ичига қамраб олган корхоналардир. Ишлаб чиқаришнинг бундай тўлиқ қўламада ташкил қилиниши орқали янги иш ўринлари ҳам яратилмоқда.

Кластерларда бир неча турдаги омборхоналар ва мева-сабзавотлар сақлашга мўлжалланган музлатгичларни қуриш ишлари ҳам давом этмоқда. Бугунги кунда 600 тонна маҳсулот сигимиға эга музлатгич қуриб битказилиб, олма, узум, қовун ва бошқа шу турдаги маҳсулотлар сақланмоқда. Эътиборлиси, кластер маҳсулотни ўзи етиштиради, ўзи қайта ишлайди ва шу ердан экспорт қилади.

O‘zLiDeP Бухоро вилоят кенгаши матбуот хизмати

Янгилик

Бешариқ туманидаги “Vodiy naslil parranda” фермер хўжалигига асос солинганга 30 йил тўлди. Тадбиркор, ҳалқ депутатлари Фарғона вилояти кенгаши депутати Бохиржон Турдалиев раҳбарлигидаги мазкур хўжаликда асосан товуқ тухуми ишлаб чиқарилади. Германиянинг “Хеллман” компаниясидан келтирилган ускуналар иш унумдорлигини янада оширяпти.

Озуқа тайёрловчи хорижий даст-гоҳлар, немислар ишлаб чиқарган “New Holland”, “Claas Axion 810” махсус тракторлари ва ер ҳайдовчи “Lemken Evgoral” техникалар хизматга шай.

Бугунги кунда фермада 100 нафардан зиёд ишчи-ҳодим меҳнат қилмоқда. Уларга 3 маҳал бепул иссиқ овқат берилади, махсус автобус уйларида ишхонага, ишхонадан эса уйлариға элтади.

Ишчилар учун зamon талабларига мос барча шароитлар яратилган, кутубхона ҳам очилган. Каттагина

ПАРРАНДА ПАТЛАРИ энди увол бўлмайди, ўғит тайёрланади

боғда етиштирилган мевалардан ҳам уларнинг эҳтиёжи учун фойдаланилади. Нафақат паррандачилик, балки қўшимча тарзда ферма ҳудудида баглиқ кўли ва асаларичилик ҳам йўлга қўйилган. Даромадлар ҳисобидан тадбиркор эҳтиёжманг оилаларни доимо йўқлайди, маҳалла инфратузилмасини яхшилаш, хусусан, ички йўллари таъмирлаш, тоза ичимлик суви тармоғини тортиш каби хайрли ишларга бош-қош бўляпти. Бундай саховатпешаликка йўғрилган фаолият карантин даврида ҳам бир зум бўлса-да тўхтамади.

Бохиржон Турдалиев ҳамisha ёшларни, бизнесга қизиқиб, инновацион ғояларни татбиқ этидиган келажак ворисларини қўллаб-қувватлаб келяпти. Фарғона давлат педагогика институти талабаси Дилнозаҳон Турсунова ҳам яқин келажакда паррандачиликда инновацион ташаббусларни илгари суришни олдига мақсад қилганлардан бири.

Юртбошимизнинг 2018 йил 13 ноябрдаги “Паррандачиликни янада ривожлантириш бўйича қўшимча чо-

ра-тадбирлар тўғрисида”ги қароридан парранда чиқиндиларини чуқур қайта ишлаш тизими йўлга қўйилмаётгани тавқидланган эди. Дилнозаҳон айна соҳада тадқиқот олиб бормоқда. Хусусан, парранда патларидан ўғит сифатида фойдаланиш ва уларнинг таркибидаги азот элементидан тармоқнинг бошқа соҳаларида фойдаланиши илгари сурмоқда.

Дастлабки натижаларга кўра тахминан 1 дона товуқдан 100 грамм пат ажратиб олинади. Бир ойда ўртача ҳисобда 25 мингдан ортиқ товуқ

сўйилса, 2,5 тонна пат чиқади. Патдан халқ хўжалигида фойдаланиш орқали атмосфера ва атроф-муҳитга чиқаётган зарарли ташламалар миқдори қисқаради. Чиқиндисиз ишлаш орқали экологик маданият, инсон ва атроф-муҳитнинг ўзаро муносабатлари тубдан ўзгаради. Ҳозирда ушбу ғояни амалга оширишнинг тўлиқ механизми устида иш олиб боришмоқда.

Дарвоқе, ёш олимага “Парранда патларининг афзалликлари ва улардан фойдаланиш” мавзусидаги инновацион ғоясининг дастурий таъминоти учун Интеллектуал мулк агентлиги томонидан гувоҳнома берилган.

Паррандачилик бўйича катта тажрибага эга Бохиржон Турдалиев ёш изланувчининг лойиҳасини қўллаб-қувватлаб, унга маслаҳатларини бериб келмоқда. Шунингдек, “Vodiy naslil parranda” фермер хўжалигида ҳам тажриба ишлари олиб боришмоқда.

Шоҳсултон ТЎХТАМАТОВ, O‘zLiDeP Фарғона вилояти кенгаши матбуот котиби

QISHLOQQURILISHBANK

АТБ “Қишлоқ қурилиш банк”
жамоаси барча юрдошларимизни

РАМАЗОН ҲАЙИТИ

билан муборакбод этади.

“ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШ БАНК” —
ФАРОВОН ҲАЁТИНГИЗ ХИЗМАТИДА!

www.qqb.uz 78 150 00 55 1254

Хизматлар лицензияланган.

“Самарқанд минтақавий йўллар буюртмачи хизмати”

Иймон-эътиқодли халқимизни муборак

Рамазон ҳайити

билан чин қалбдан табриклаймиз!

*Аллоҳ таоло доимо йўлимизни ҳам, юзимизни
ҳам ёруғ қилсин!*

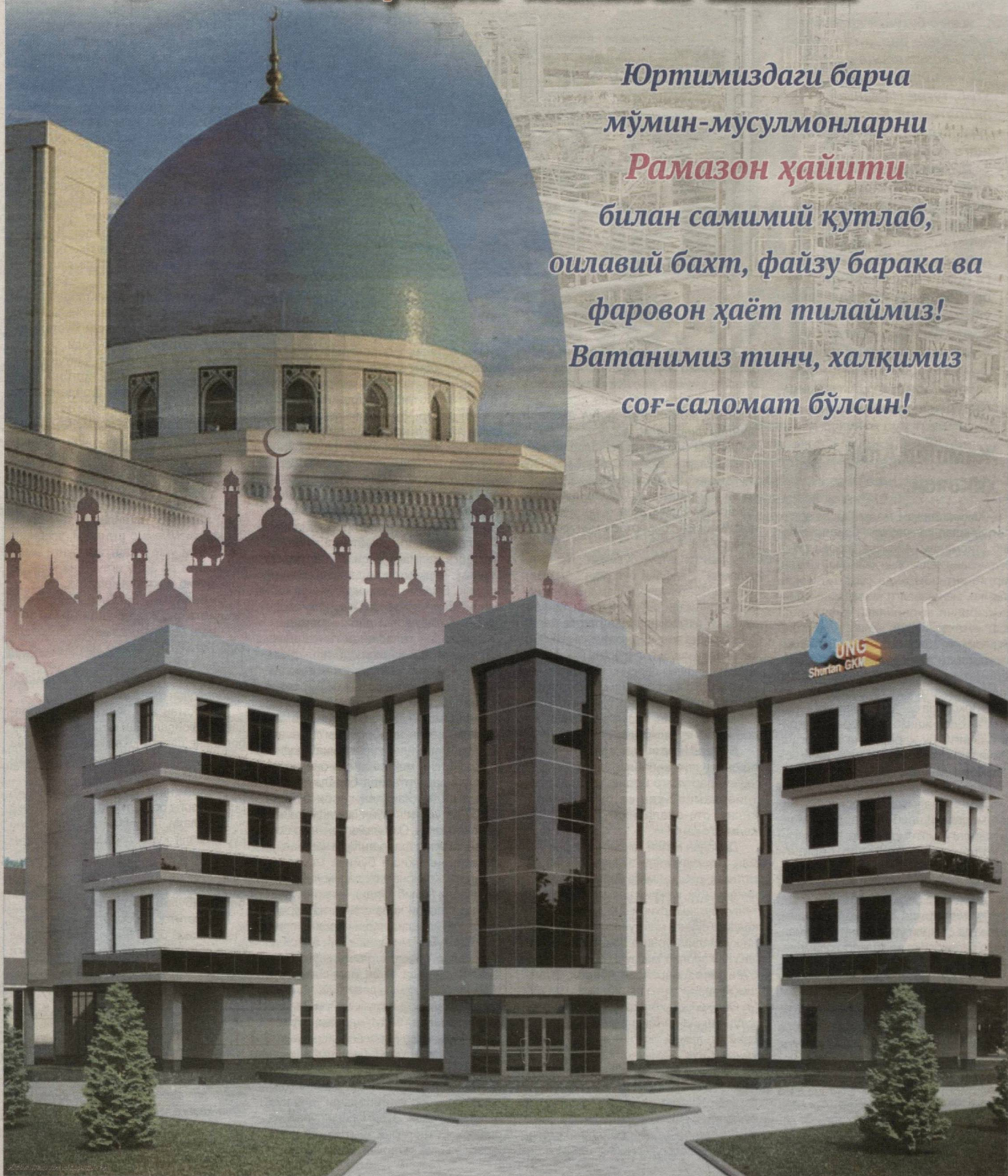

“Шўртан Газ Кимё мажмуаси”

масъулияти чекланган жамияти

Юртимиздаги барча
мўмин-муслмонларни
Рамазон ҳайити
билан самимий қутлаб,
ошлавий бахт, файзу барака ва
фаровон ҳаёт тилаймиз!
Ватанимиз тинч, халқимиз
соғ-саломат бўлсин!

**МОЛИЯ БЎЛИМИ
БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРЛИ-
ГИДАН ВОЗ КЕЧИБ,
МАКТАБДА МАТЕМАТИКА
ЎҚИТУВЧИСИ БЎЛИБ
ИШЛАЁТГАН ЙИГИТ ҲАҚИ-
ДА ЭШИТГАНМИСИЗ?**

**Йўғ-а? Акси бўлса, ишо-
ниш мумкин, деяпсизми?
Кўпчилигимиз шундай
деймиз, ахир давлат ҳам,
савлат ҳам биринчисида
кўпроқ-да.**

**Аммо бугунги қаҳрамо-
нимиз яна бир қатор обрў-
ли лавозимларда ишлаш
таклифларини ҳам рад
этиб, тўғри Наманган
вилоятининг Косонсой
туманидаги 54-мактабга
ишга борди.**

**Айтиш жоизки, биз ҳам
бу ҳақда ижтимоий тар-
моқлар (журналист Isroil
Tillaboyev blogi)да ўқиб,
аввалига ишонмадик. Ўз
навбатида бу хабар кўнги-
лга бироз ёруғлик индирди,
сабаби, мактабларда эркак
ўқитувчилар камайиб
бораётган бир вақтда бу
жуда яхши янгилик эди!**

**Хуллас, бу замондоши-
мизни топиб, суҳбатлашиш-
га зўрға кўндирдик.**

Жамшид Алибоев ҳикояси:

– Ҳақиқатан ҳам, мактабларда эркак ўқитувчилар танқислиги боис иккила-ниб ўтирмадим. Айниқса, юқори синф ўқувчилари аёллардан ҳайикмай қўйган, тартиб-интизом жуда суст. Айтимоқчи эдимки, мен аввалги ишларим (молия-да биринчи муовинлик, ҳоқимликда бош мутахассис)дан кечиб, оддий бир қишлоқ мактабида ишлаётганим бошқаларга галати туюлади. Узимча ўйладим, математика фани ўқитувчиси бўлсам, балки жамиятга кўпроқ фойдам тегад. Лекин юқорида саналган лавозимларда истаган одам ишлаб кетаверади, тўғрими? Очиги, бу қароримни ҳозиргача кўпчилиқ ҳам қилолмапти. Мен эса ундай ўйламайман.

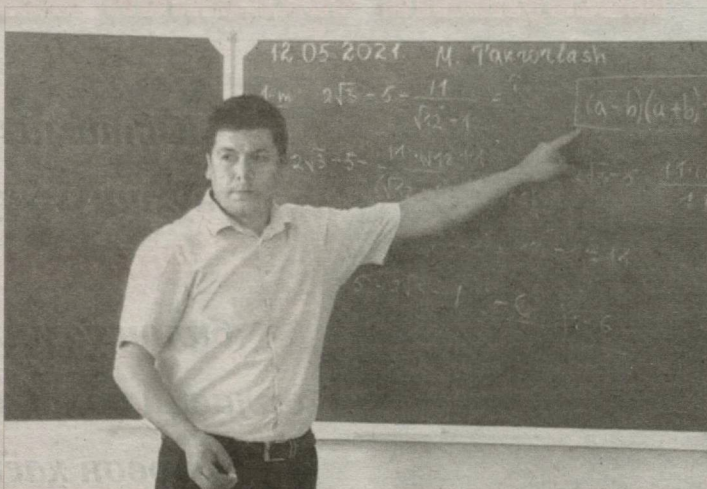
Йиллар давомида математикадан кўнглимни узолмадим. Зериксам, мисол-масала ишлаб ўтирдим. Мактаблардаги математикалар ечолмаган саволларга жавоб топиб беришга ҳаракат қилардим. Шунда билдимки, таълим соҳаси учун ўқувчилар учун нималарнидир бера олам.

Ўқувчиликда олимпиадачи эдим, вилоятда фахрли ўринларни олганман. Аммо республика ва халқаро олимпиадалар менга армон бўлиб қолган. Ушаламаган орзуларим рўёбини шогирдларим тимсолида кўргим келди.

Мақтабга ишга ўтаман десам, уйдагиларим қарши бўлишди. Шартта ўз хоҳишим билан ишдан бўшаб, ўтган йил сентябрдан Косонсой туманидаги янги қурилиб, илк фаолиятини бошлаган 54-мактабга ишга кирдим. Бунгача Жар қишлоғи ўқувчилари узоқдаги мактабларга қатнардди. Энди улар сарсон бўлишмайди. Ҳаммаси яхши, хурсандман, афсусланаётганим йўқ.

МАТЕМАТИКА сиз

дейди Косонсой туманидаги 54-мактабнинг математика фани

Фақат бир нарса одамни жуда хафа қилар экан: ўқувчиларда илм олишга умуман иштиёқ йўқ! Ҳаттоки, уларнинг ота-оналарида ҳам. Мактабимиз жойлашган ҳудуд аҳолиси шундай фикрда экан...

Узимча бир қанча режалар тузганман. Шуларга асосан дастлаб ҳар бир ўқувчидан қизиқишини, келажакда қайси олий ўқув юртига ўқишга киришини билмоқчи бўлдим. Жавобларни айтсам, ишонмайсиз, бирортаси мен ўқийман демаса-да!

Фақат “электрик бўламан”, “пичоқчи бўламан”, “акфачи бўламан”, “новвой бўламан”, “тикувчи бўламан”...дан нарига ўтишмади. Олимпиадачи танлайман деб 11-синфлардан пастга қараб 7-синфларгача қидирдим, астойдил касрларни ишлаб оладигани йўқ. Менга юқори синфлар дарсини беришди. Ана энди уларга касрни билмаган ҳолларида режадаги мавзуни тушунтиришни ўйланг. Мавзуни тушунгани билан ҳисоб-китобни билмайди...

Бундай ёндашув, эртанги кунга ишонсизлик сабабларини қидирдим: ўқувчилар уйига бориб, умуман дарс тайёрламас экан ва буни назорат қилиш ота-оналарнинг ҳам хаёлига келмас экан!

Дарсдан кейин текинга тўғарак ўтаман, математикани “0”дан бошлаб ўргатаман, деб ҳаммага бирма-бир айтиб кичким, йўқ, ҳеч ким келмади. Яна роса тушунтирдим, охири 2-3 нафаргинаси келди. Кейинги машғулотида эса уларни кўрмадим, ўрнига бошқаси... ЭКУБ, ЭКУК, касрлар мавзусини сентябрдан буён ўттиз мартадан кўпроқ ўрдим, шекилли.

Энг ҳайрон қоладиган жиҳат, бу ҳудудда яшайдиган аҳоли онгида қизларни олий таълимда ўқитиш деган тушунча умуман йўқ. Ҳаммаси қарши. Баъзи эҳни ўқтир қизларга “Сиз ўқишингиз керак”, десам, “Домла, бизда қизларни барибир ўқитишмайди-да” деб йиғлаб юборгудек жавоб беришди. Бу борада бир нечта ота-она билан юзма-юз суҳбатлашсам, уларнинг таълимга со-

вуққонлигидан, қиз боланинг ўқишига қаршилигидан қанчалар жиғибийрон бўлганимни тасаввур қилолмайсиз. Қизларни ўқитишга жиддий эътибор бериш зарур, бундан мақсад эртага фақат яхши кун ке-чиришлари учун эмас, улар ҳар жиҳатдан ўзиданда яхшироқ фарзанд тарбиялашлари учундир. Зеро, фарзанд асосий тарбияни онадан олади.

11-синф битирувчиларини олий таълимга жалб қилиш бўйича 1 нафар ўқувчини менга бириктириб қўйишди. У онлайнда дарс олаётгани туфайли мактабга келмаётганди. Суриштириб билсам, Тошкентда ишда экан. Чақиртирдик. Билими “даҳшат”. Ўқиш хаёлининг бир четида ҳам йўқ. Ота-онаси билан суҳбатлашай деб тополмадим. Онаси билан телефонда гаплашдим. Айтишча, эри қурилишда ишларкан, эрта ишга кетиб, кеч қайтаркан, мактабга бир келиб-кетишга вақти йўқ экан. Ниҳоят дадаси билан ҳам телефонда боғландим: “Ўғлингиз 11-синфни битиряпти, кейин нима қилади?” десам, “Билмайман, ўйлаб кўрмабмиз” деди...

Ҳозиргача мактабда ота-оналар ва ўқитувчилар ўртасида болаларни ҳеч бўлмаганда қизиққан касби бўйича бўлса-да ўқитиш бўйича мафкуравий жол кетмоқда. Озгина ўзгаришлар бор, холос. Мактаб фаррошлари ҳам келиб, боласининг ўқиши бўйича маслаҳат сўраяпти. Ҳозирча дарсларим ўзим учун зерикарли (қулиб қўяди), чунки ўқувчилар на тўполон қила олади, на дарсда фаол. Иқтидорлиларини саралаб олиш ниятида туман миқёсида 3, 4, 5, 6, 7 ва 8-синфлар орасида олимпиада ўтказдим. 10-синфда яхши ўқувчилар бор. “Вақтларинг кам, мавзу бўйича анча орқадасизлар, дарсдан кейин келинлар тўғаракка, бепул” десам, “Устоз, бизга уйдагилар дарсдан кейин қайтиб келишимизга руҳсат беришмайди-да, дейишди. Ҳатто илмга чанқоқ бир қизгина: “Ўқигим келади менинг ҳам, лекин барибир ўқитишмайди” деб кўзларига ёш олди. Э, нимасини сўрайсиз, олажон, бу гапларни эшитиб, одамнинг юраги эзилиб кетаркан. Қайси замонда

яшяпмиз ўзи, деб қўяман...

3–4-синф ўқувчилари ҳам мени яхши танийди. Сабаби, вақт топсам, уларнинг синфига кириб, ўқисалар яхши бўлиши, Президент мактаблари шароитлари ҳақида гапираман, кундаликларига уларни хурсанд қилувчи самимий сўзларни ёзиб чиқиб кетаман. 3-синфда бир қизча ўқийди. Исми Воҳидажон. Ҳар куни мени кўриб қолса, узоқдан бўлса ҳам кўлини силкитиб ўтиб кетади. Негаки, ҳар кўрганимда, “Воҳидажон, сиз ўқишингиз кераг-а, яхши ўқияпсизми?” деб сўраб қўяман. Кези келганда ундан ибрат ҳам оламан, доимо ҳушчақчақ, қулиб юргувчи бу қизалоқ дарсдан сўнг мактабда фаррошлик қиладиган онасига елиб-югуриб ёрдамлашаётган бўлади...

Маълумки, ўқувчи мактабда таълим олгач, уйига бориб топшириқларни ўз вақтида бажарса, билими мустаҳкамланади, натижа яхши бўлади. Бу жуда муҳим! Агар акси бўлса, ўқитувчининг минг зўр бериб тушунтиргани, кўргазмали қуроллардан фойдалангани бефойда. Замонавий ўхшатиш билан тушунтиридан бўлсам, боланинг мактабда дарсда тинглаши – қувват олиш учун электрга уланган телефонга ўхшайди. Бу вақтда у ўртача 50 фоиз қувват олади, 100 фоизга етиши учун у уйига тезда бориб, яна токка уланиши, яъни дарсда ўтилганларни такрорлаши керак. Муаммо шундаки, уларнинг аксарияти уйига қайтгач, бунга амал қилмаяпти ва эртасигача яна қуввати ноль бўлиб мактабга келяпти...

Биласизми, бугунги кунда яна таълимга оид 2 та танқидий фикр бор:

– нега репетиторга қатнаган болада яхши натижа бўляпти-ю, мактабда ундай эмас?

– мактабда ўқувчилар кўргазмали қуроллардан фойдаланмайди.

Ҳақиқатан ҳам, кўргазмали қуроллардан фойдаланиш яхши, лекин унинг боланинг дарсга қизиқиши ортиши ва яхши ўқишига таъсири ваҳима қиладиган даражада эмас.

Фикримнинг исботи. Дарҳақиқат, репетиторга бораётган болада натижа яхши бўлади. Лекин бунга сабаб у ерда кўргазмали қуроллардан фойдаланиётгани эмас. Аксинча улар фойдаланмайди.

Ижобий натижаларига асосий сабаблар (булар мактабда йўқ):

- репетиторга бораётган ўқувчининг ота-онасида боласини илмли қилиш ва боланинг ўзида ҳам илм олиш истаги бор;

- дарс соати миқдори кўп ва уйга вазифалар бажариб келинади;

- муҳит яхши, яъни ўқийман деганлар йиғилган бўлади;

- хизмат пуллиқ, яъни ота-она тўловни амалга оширади ва айнан шу омил кўп нарсани ҳал қилади: масъулиятни оширади, энг асосийси, ота-она тўлаётган пули ҳавога учмаётганини билиш учун ҳам фарзандининг билимини, ундаги ўзгаришларни кузатади ва текшириб боради, уйга вазифаларини бажаришини

яшаб бўлмайди

ўқитувчиси Жамшид Алибоев

мунтазам назорат қилади. Энг қизиғи, тўлов қанчалик юқори бўлса, ота-онадаги назорат функцияси шунчалик кучаяди, акси бўлса назорат ҳам акси бўлади.

Айнан ана шу назорат омилининг мактабларда йўқлиги у ерда ўқиш сифати пастигида асосий омил ҳисобланади. Бу билан мактаблар ҳам пуллик бўлиши керак демоқчи эмасман, шунчаки инсонлар одатда текин бўлган неъматлар қадрига етмайди.

Кези келганда айтиш керакки, мутахассис етишмайдиган мактабларга кадрларни жалб қилишда ҳам муаммоли ҳолат мавжуд. Яъни, ўқитувчилар бир мактабдан иккинчи бир мактабга ишга ўтса, уларга гарчи аввалги мактабда яхши ишлагани учун устама ҳақи белгиланган бўлса-да, янги иш жойида устама ҳақи тўлаб берилмайди. Ваҳоланки, устама ҳақи белгилаш мезонларига аҳамият берадиган бўлсак, барчаси ҳужжатларга асосланиб ёки юқори ташкилотлар берадиган маълумотлар асосида шаклланади. Янги мактабга ўтган ўқитувчиларга устама ҳақи тўланмаслиги учун ҳам кўп ўқитувчилар иш ҳақи қисқариши сабаб бошқа мактабга ишга ўтмасликка ҳаракат қилади ва натижада қайсидир мактабларда кадрлар етишмаслиги муаммосини ечиш мушкул вазиятда қолаверади. Директор ҳам малакали ўқитувчига бирор манфаатли таклиф айта олмайдди.

Соҳадаги яна бир муаммо – мактаб ўқувчилари олий таълимга ўқишга киролмаса, мактаб директорини ишдан олиш. Узоққа бормайлик, оддий мисол, бизнинг мактабимиз, ўқувчилар ва уларнинг ота-онаси билан боғлиқ ҳолатларни юқорида айтиб бердим. Ана энди айтинг-чи, ўша ўқувчилар ёки ундан кейингилари ҳам ўқишга киролмаса, аниқроғи, уларнинг ота-онаси фарзандининг ўқишини мутлақо хохлама-са, яқунда нега энди мактаб директори жавоб бериши керак?!

Худди шундай масала билан боғлиқ, бугунги кунда содир бўлаётган ҳангомани эшитинг: ҳозирги 54-мактабимиз директори Алишер Абдурашидов ҳам аввалги – 12-мактабда ишлаган даврида ўқувчилар ўқишга кирмагани учун эндигина туппа-тузук натижаларга эришаётган жойидан бўшатиб юборилди. Бу қарор қай даражада адолатли, ким изоҳ бера олади? Нега десангиз, Алишер аканинг

жонкуярлигини кўпчилик биларди. Айниқса, 54-мактабда амалга оширган ишлари, ибратли ташаббуслари алоҳида мавзу. Ана энди уни ишдан олишга, деярли ҳаммамизнинг ишлагимиз келмай қолди, очиги, шижоатимиз, шавқимиз сўнди. Қанча режаларимиз бор эди. Тасаввур қилинг, ишлаётган 60 нафарга яқин педагогнинг 3 нафаригина мактаб жойлашган худуддан, холос. Қолганлари 30 километргача узоқ жойлардан қатнайди. Бизларни айнан Алишер Абдурашидов бу мактабга ишга таклиф этганди-да. У кишининг нияти энг яхши педагогларни бу ерга жамлаш орқали таълим сифатини ошириш, ўқувчиларнинг келажакини таъминлаш ҳамда келгусида мактабимизни намунали илм даргоҳлари сафига олиб чиқиш эди. Қувонарли жиҳати, босқичма-босқич тарзда ўтказилаётган “Энг яхши китобхон” танловлари, маънавий-маърифий тадбирлар, олимпиадалар ва уларда фолибларни тақдирлаб боришимиз натижасида ўғил-қизларимизда анчагина фаоллик, интилиш кўриниб қолганди. Бу ишларда доимо Алишер ака бизни руҳлантириб турарди.

Қўшлоқ аҳли ва ҳамкасблар кутилмаган бу қарордан норози бўлиб, вилоят халқ таълими бошқармаси ва ҳокимликларга мурожаат қиламиз дейишганида, у киши кўнмади. Ана энди кўплаб жонкуяр ўқитувчиларимизга уйларига яқин мактаблардан таклифлар бўляпти. Бу аҳволда инглиз тили, математика, кимё ва физика фани ўқитувчиларининг аксарияти келаси йили бу масканда ишламайди. Қарабсизки, кўнимсизлик юзага келади, ўқувчилар энди бир фанга меҳр қўйиб, мурғак қалбида ойдан орзулар уйғона бошлаганида севимли устози кетиб қолса, нима бўлади?

Оддий ҳақиқат шуки, биттирувчилари 100 фоиз олий таълим даргоҳларига кирган мактаб директорини шу вақтгача натижасиз мактабга тайинлашса ҳам, аҳвол ўзгармайди.

Менинг айтганларим, бугунги таълим тизимидаги ислохотларга ҳам ўқитувчи, ҳам кузатувчи сифатидаги ҳолис муносабатим, холос. Зеро, мен айнан шу авлод, шу миллат тақдири учун бу даргоҳга қадам қўйганман.

“XXI asr” мухбири
Нурхон ЭЛМИРЗАЕВА
ёзиб олди.

СУДЛАРГА НЕГА ИШОНЧ ЙЎҚОЛЯПТИ?

XXI ASR
Ҳам журналист, ҳам юрист устозлардан бири кеча айтиб қолди: хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, Ўзбекистондаги бугунги суд тизими таназзул ёқасида турибди. Аҳвол шу даражага етдики, ХАЛҚнинг судларга ишончи йўқоляпти. Бу даҳшатли фожиа эмасми? Китоб туманида ўтаётган бир суд жараёни ҳақида эшитиб ёқамни ушладим. Бу ҳақда қатор ОАВлар (хорижлик ҳамкасбларимиз ҳам) бонг урди. Аввал битта вилоятда, кейин бошқасида, икки ой тўлаптики, Китобда кўриляётган экан бу “иш”. Бир бечора жабрдийда йилдан ошибди “одил” суддан ҳақиқат кутиб, қамоқда ётибдиймиш.

“Қайда, – дейди устоз. – Ҳаммаёқ бозор бўпкетди. Биз ишонган адвокат-оқловчи деганлари ғирт муттаҳам сотқин экан. Даллолик қилишяпти кўрқмай. Қанча берасизлар, оқлаттирсак, дермиш шайтонга ўхшаб. Ишонасизми, судьяларидан кўнглим қолувди, лекин энг сўнги умидимни ҳам ўлдирди бу адвокатлари. Агар, илтимос, бирорта иймон, инсофли адвокат бўлса, топиб беринг!”

Мана сизга натижа! Кимдан ўпкалаймиз энди? Президент неча марта ёзғирди, ҳой барака топгурлар, халқни ўйланглар, адолатсизлик қачонгача давом этади, деб. Йўқ, акси бўляпти, кунора битта шикоят, ҳали у тадбиркорни хонавайрон қилишяпти, ҳали бу одамни ноҳақ қамашяпти. Яна катталари чиқволиб, бу йил биз шунча одамни оқладик, шунча фуқаромизни ҳимоса қилдик деб маъруза ўқияпти. Кимга ишонайлик? Қоғоздаги рақамларгами ё яширин статистикагами? Халқнинг айби нима, айтинглари! Йўқ, мен одиллик билан ҳукм, қарор, ажрим қабул қилаётган виждонли судьялар мамлакатда анқонинг уруғига айланиб кетди, деган фикр айтишдан мутлақо йироқман. Бор, аввало, Ху-

додан кўрқадиган, оқни оқ, қорани қора дейдиган ва ҲАҚИҚАТ байроғини кўтарган фидойи инсонлар бу тизимда ҳалол ишлаяпти. Лекин улар сафи кам-да. Кўп бўлганида эди, судлардан бу даражада норозилик кучаймаган бўларди.

PS: Бундай мисоллар сони мингта: ишонмасангиз, газетамизнинг пайшанба (18-сони) кuni чиққан “Алжираган” ажрим” сарлавҳали мақолаиям бир ўқиб кўринг.

Фуқаролик ишлари бўйича Урганч туманлараро суди 2021 йил 31 апрель (?) кuni чиқарган ажримни ўқисангиз, йиғлаворасиз.

Кўзимизга ишонмадик, 31 АПРЕЛЬ календарда борми ўзи?

Энди у ёғини сўраманг, бошқа-бошқа ажримлар бир-бирига кўчириб юборилган! Кеча Хоразмдан кўнғироқ бўлди. Суддагилар даъвогарни чақириб, биз адашиб ёзворибмиз, сизга бошқа ажрим ёзилиб кетибди, қайтадан тузатиб берамиз, дейишибди...

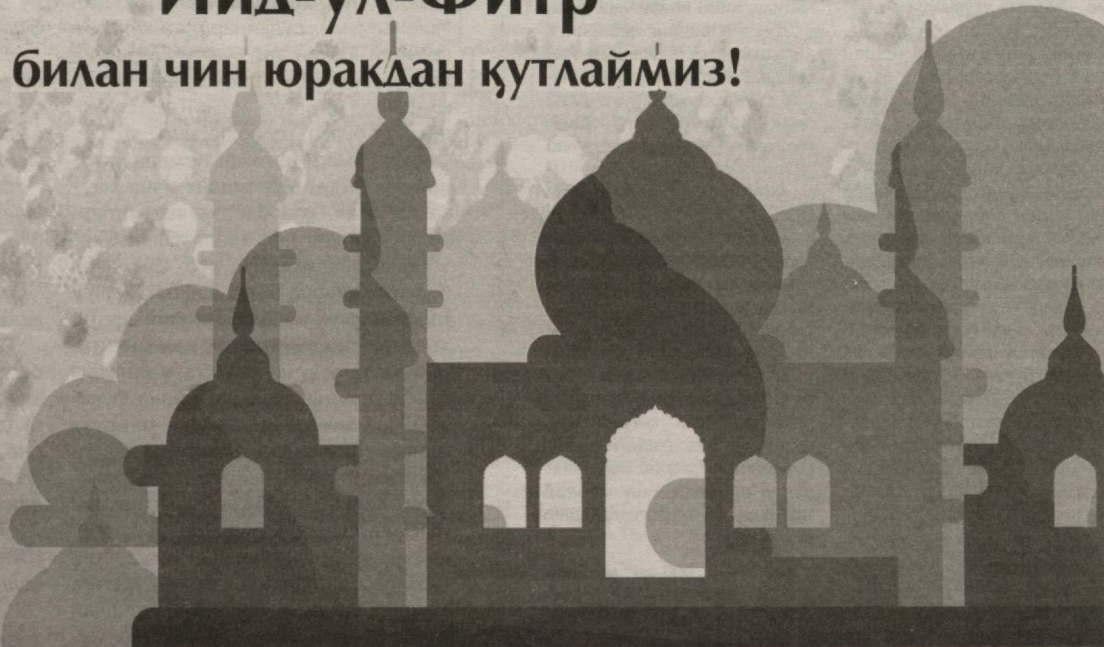
Куласизми ё куясизми, айтинг? Шундай саводсиз судьяларга кунимиз қолдимиз бугун а?!

Озод КАРВОН

ШАСТДАРҒОМ ТУМАН ЙЎЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ УНИТАР КОРХОНАСИ

Азиз ватандошларимизни
эзгу ниятлар рўёбга чиқадиган, хайрли
амаллар учун беҳисоб савоблар ёғиладиган,
ўзаро бирдамлик, дўстлик ва аҳиллик
туйғулари тараннум этиладиган шукуҳли
Ийд-ул-Фитр
билан чин юракдан қутлаймиз!

Реклама

*Ҳамики мусулмон
уммати учун мўътабар*

ва қадрли айём –

Рамазон ҳайити

муборак бўлсин!

Халқимизнинг шу табарруқ

кунларда қилаётган барча

ибодатлари, эзгу дуолари

ижобат бўлсин!

**"ДЕНДРОНОВОД
КАЛИЙ ЗАВОДИ"**

UZ-POTASH

Uzkimyosanoat

АКЦИЈАДОРЛИК ЖАМИАТИ

